

Lov- og Parlamentssekretariatets og International Afdelings notat om Det Udenrigspolitiske Nævns inddragelse i sager vedrørende EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP)

Oktober 2000

J.nr. 613

Sammenfatning:

I notatet beskrives retsgrundlaget og den hidtidige praksis vedr. Det Udenrigspolitiske Nævns og Europaudvalgets inddragelse i sager ang. EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP eller søjle 2).

Inden for den overstatslige (supranationale) del af EU-samarbejdet (søjle 1) er der løbende overladt udenrigspolitisk kompetence til fællesskabsmyndighederne, hvilket indebærer, at beslutninger træffes, uden at grundlovens § 19, herunder bestemmelsen om Udenrigspolitisk Nævn, skal iagttages. Proceduren efter tiltrædelsesloven og de efterfølgende beretninger om inddragelse af Europaudvalget træder i stedet for.

Inden for søjle 2 er der derimod formelt ikke sket en overladelse af beføjelser. Der er alene tale om mellemstatsligt samarbejde. Grundlovens § 19, herunder forelæggelse for Nævnet, skal derfor fortsat overholdes.

Rådsmøderne (udenrigsministre) forelægges ikke forud i Nævnet som selvstændigt punkt, således som det sker i Europaudvalget, som forinden udvalgmødet tillige modtager et samlenotat om det kommende rådsmøde. En gennemgang af Nævnsoptegnelserne har vist, at man frem til medio 1996 som selvstændigt punkt på Nævnets dagsorden havde kommende rådsmøder, hvorunder der blev givet en redegørelse for de sager, der vedrørte den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Inden for grundlovens rammer anses det imidlertid for muligt, at regeringen og Nævnet i enighed kan fastlægge en mindre detaljeret forelæggelse i Nævnet i henhold til § 19, stk. 3, under hensyn til, at der er sket en parallel forelæggelse i Europaudvalget.

1. Baggrund

På baggrund af regeringens håndtering af sagen om sanktionerne mod Østrig afgav Det Udenrigspolitiske Nævn den 13. marts 2000 en beretning om Nævnets inddragelse i forbindelse med beslutninger af større udenrigspolitisk rækkevidde. Under forhandlingerne om beretningen fremkom ønske om at se nærmere på Nævnets inddragelse i sager om EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP). Dette emne blev herefter drøftet i underudvalget under Det Udenrigspolitiske Nævn på et møde den 11. maj 2000.

Der var på mødet enighed om, at udviklingen siden gennemførelsen af Fællesakten i 1987 og Maastrichttraktatens ikrafttræden gjorde det nødvendigt at få klarlagt Nævnets rolle.

Underudvalget besluttede derfor at anmode International Afdeling om at udarbejde et notat, der skulle beskrive den hidtidige praksis for Nævnets inddragelse i disse sager - herunder i forbindelse med EU-topmøder, formelle og uformelle EU-rådsmøder (udenrigsministre) samt uformelle ministermøder (forsvarsministre) - og evt. fremkomme med forslag til en fremtidige procedure.

Nævnets og Europaudvalgets arbejde med FUSP-sager (søjle 2-sager) skulle desuden beskrives. Der var i den forbindelse ikke tilslutning i underudvalget til at afholde fællesmøder mellem Nævnet og Europaudvalget.

2. Notatets indhold

Dette notat indeholder en gennemgang af retsgrundlaget for Nævnets inddragelse i søjle 2-sager, en redegørelse for udviklingen af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, en beskrivelse af den hidtidige praksis for inddragelsen af Nævnet og en tilsvarende beskrivelse for Europaudvalgets vedkommende. Notatet indeholder